

съвсемъ не е случайна: по-нататъшното развитие и оформяване на поета потвърждава, че е дълбоко характерна същностъ на неговия духъ. Тя, обаче, е не само склонностъ, но и прекрасно умение: Яворовъ е роденъ мислитель-поетъ или по-право поетъ-мислитель, който удивително умѣе (като се вземе предъ видъ особно недостатъчното му образование) да се домогва до широки „философски“ синтези. Въ това отношение той е различенъ отъ Пенча Славейковъ, чийто мисловъ апаратъ е повече изяснителенъ, аналитиченъ.

Синтезитъ на Яворова, обаче, сж такива на една пессимистична философия: теоретизуватъ я и я изповѣдватъ. Неговитъ откриятия сж безнадеждни: демиургътъ въ свѣта е злото; силитъ, които действуватъ въ макро — и микрокосмоса сж жестокитъ сили на разрушението — на Аримана. На смъртъта. Нейната черна маска има нѣкакво магнетическо действие върху поета. Още въ раннитъ му пѣсни чувствуваме свирепитъ ѝ удари въ „Градушка“, въ есенния вихъръ, въ демоничнитъ сили на нощта („Нощъ“).

По-късно — не само подъ влиянието на Матерлинка — той разбира нейната космическа същностъ, открива (какво безнадеждно открытие!) нейния „вѣковѣченъ сврѣхсмисъль“, Мислительтъ тука се изявява въ блестящитъ „философски“ сѫждения и опредѣления:

По-късно азъ разбрахъ
началото и края на цѣлата човѣшка
тревога подъ небето...

Тя бѣше свѣтлина
на пролѣтното утро, отвѣки съчетана
съ мъглата подраница на есенната вечеръ.